

Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz

Wstęp

Opracowanie dotyczy przeprowadzenia analizy finansowej funkcjonowania systemu gospodarki odpadami oraz określenia wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

W celu spełnienia stawianych wymogów w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733) - zwaną dalej „u.c.p.g.”, należy dokonywać okresowej analizy, weryfikacji i niezbędnych korekt gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Gmina, chcąc prawidłowo wykonywać obowiązkowe zadania własne dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi, zobowiązana jest do zorganizowania systemu gospodarowania odpadami oraz do pozyskania środków na przekazane w tym zakresie zadania do realizacji.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które stanowią dochód gminy, jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest pokryć (art. 6r ust. 2 u.c.p.g.) koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Fakultatywnie mogą to być koszty (art. 6r ust. 2a-2c u.c.p.g.):

- ✓ wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- ✓ utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami;
- ✓ usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- ✓ wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów (jedynie ze środków niewykorzystanych w danym roku budżetowym).

Prawidłowo skalkulowana opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z art. 6r ust. 1aa u.c.p.g., powinna z jednej strony zapewniać pokrycie kosztów funkcjonowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów na terenie gminy, z drugiej zaś nie może stanowić źródła dodatkowych zysków gminy. Do roku 2021 system ten powinien funkcjonować na zasadzie samobilansowania, jednak w związku nowelizacją ustawy, na mocy art. 6r ust. 2da u.c.p.g., umożliwiła gminom dopłacanie do systemu gospodarki odpadami wówczas, gdy opłaty mieszkańców nie wystarczają na pokrycie kosztów jego funkcjonowania lub gdy celem jest obniżenie tych opłat. Jest to

Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz na rok 2026

odpowieź Ministerstwa Klimatu i Środowiska na sygnały płynące od jednostek samorządowych, o rosnących kosztach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami.

Rada Gminy Lubicz uchwaliła Nr XXXVII/489/21 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2021, poz. 6374), postanowiła o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lubicz z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwagi na fakt, iż środki pozyskane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

I. Aspekt prawny wyliczania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6j u.c.p.g. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi można wyliczyć:

1. jako iloczyn:

- 1) liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość lub
 - 2) ilości zużytej wody z danej nieruchomości lub
 - 3) powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418),
- oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

2. od gospodarstwa domowego.

II. Obowiązująca metoda ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na mocy uchwały NR LXIV/795/23 Rady Gminy Lubicz z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Lubicz, ustalenia wysokości stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi w zamian za kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przydomowym kompostowniku obowiązuje ustalona metoda:

- **iloczynu liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej przez Radę Gminy.**

Stawka miesięczna opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w **sposób selektywny** na terenie nieruchomości zamieszkałych w Gminie Lubicz ustalono w wysokości **29,00 zł za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość.**

$$\begin{array}{l} \text{Liczba osób zamieszkujących} \\ \text{gospodarstwo domowe} \end{array} \times 29,00 \text{ zł} = \begin{array}{l} \text{Miesięczna kwota opłaty za} \\ \text{gospodarowanie odpadami komunalnymi} \end{array}$$

Ustalono podwyższoną stawkę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości **nie wypełnia obowiązku** zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,

Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz na rok 2026

w wysokości **58,00 zł**, co stanowi dwukrotność stawki ustalonej przez Radę Gminy za odbiór odpadów w sposób selektywny.

Ustalono również zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 1,00 zł za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość.

$$\begin{array}{l} \text{Miesięczna kwota} \\ \text{opłaty za} \\ \text{gospodarowanie} \\ \text{odpadami} \\ \text{komunalnymi} \end{array} - \begin{array}{l} \text{Liczba osób} \\ \text{zamieszkujących} \\ \text{gospodarstwo} \\ \text{domowe} \end{array} \times 1,00 \text{ zł} = \begin{array}{l} \text{Miesięczna kwota opłaty po} \\ \text{uwzględnieniu zwolnienia z części} \\ \text{opłaty za kompostowanie} \\ \text{bioodpadów w przydomowy} \\ \text{kompostowniku} \end{array}$$

Gmina nie odbiera odpadów z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – właściciele zobowiązani są zawrzeć umowę z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez wójta Gminy Lubicz.

III. Liczba zadeklarowanych mieszkańców objęta systemem gospodarowania odpadami

Liczba osób objęta systemem*	18 875
w tym liczba osób, która korzysta ze zwolnienia z części opłaty za kompostowanie bioodpadów w kompostowniku	1 896

*Stan na dzień 15.09.2025 r. – wydruk z programu komputerowego WyDra – moduł Odpady obsługujący wymiarowanie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

IV. Szacunkowa kalkulacja wysokości stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązującej na terenie Gminy Lubicz od 1 stycznia 2026 r.

Szacując wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należy uwzględnić podstawowe koszty wymienione w art. 6r ust. 2 u.c.p.g. oraz koszty fakultatywne wymienione w art. 6r ust. 2a-2c u.c.p.g. Należy również uwzględnić, że Rada Gminy, na mocy art. 6k ust. 4a u.c.p.g., w drodze uchwały, ma obowiązek zwolnić w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Do podstawowych kosztów należą:

1. Koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
2. Koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3. Koszty obsługi administracyjnej tego systemu;

Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz na rok 2026

4. Koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

1. Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych

Na podstawie art. 6 c ust. 1 u.c.p.g., gminy są zobowiązane zorganizować odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Art. 6d ww. ustawy mówi o obowiązku udzielenia zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów.

W związku z podjętą uchwałą Rady Gminy Lubicz Nr LVI/707/23 z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego przekazania Gminie Miasta Torunia zadania własnego Gminy Lubicz zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych i w następstwie zawarła 14.04.2023 r. umowę Porozumieniem Międzygminnym usługą zagospodarowania będzie wykonywana na przez Gminę Miasta Toruń.

Koszty odbioru, transportu oraz część fakultatywnych kosztów związanych m.in. wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, zostały objęte w zakresie przedmiotu zamówienia publicznego na „Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Lubicz związanych z utrzymaniem czystości i porządku na obszarze Gminy w latach 2025 - 2026”.

1.1. Koszty odbioru odpadów komunalnych

Zgodnie z umową zawartą w ramach zamówienia publicznego prowadzonego trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 132 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.) z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu, nr GK.272.1.3.2024, z dnia 19 grudnia 2023 r. na zadanie pn. „Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Lubicz związanych z utrzymaniem czystości i porządku na obszarze gminy w roku 2025 i 2026” koszt odbioru odpadów w 2026 r. szacowany jest na podstawie cen odbioru i ilości odpadów szacowanych na 2026 r.

Frakcje odpadów	Koszty odbioru odpadów komunalnych [zł]
RAZEM	3 640 023,00 zł
koszt na miesiąc	303 335,25 zł
Liczba osób	18 875
koszt na osobę	16,07 zł

1.2. Koszty zagospodarowania odpadów

Co roku w ramach zawartego porozumienia do 20 października br. powinna zostać zawarta umowa dotacyjna na kolejny rok. Na rok 2026 koszty zagospodarowania odpadów komunalnych oszacowano na podstawie szacowanej ilości odpadów na 2026 r. oraz powiększonych o 5 % stawek zagospodarowania z 2025 r.

**Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat
za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz na rok 2026**

Frakcje odpadów	Koszty zagospodarowania odpadów komunalnych [zł]
RAZEM	3 533 795,00 zł
koszt na miesiąc	294 482,92 zł
Liczba osób	18 875
koszt na osobę	15,60 zł

1.3. Kwota zwolnienia z części opłaty za kompostowanie bioodpadów

Rada Gminy, na mocy art. 6k ust. 4a u.c.p.g., w drodze uchwały, ma obowiązek zwolnić w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych – należy to uwzględnić obliczając koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na jednego mieszkańca. Ze zwolnienia z części opłaty za kompostowanie bioodpadów w przydomowym kompostowniku obecnie korzystają 1 896 osoby (stan na 15.09.2025 r.), co stanowi 10 % wszystkich mieszkańców.

Stawka za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych ma szerszy zakres i obejmuje nie tylko koszty odbioru, transportu, zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy, ale również kontrolowanie właścicieli nieruchomości w zakresie prawidłowego segregowania odpadów itp. Koszty wymienionych działań zostały uwzględnione przez Wykonawcę w zaoferowanej stawce, w związku z tym obliczając kwotę zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym należy proporcjonalnie uwzględnić powyższe opłaty. Duże znaczenie ma również fakt, że właściciele nieruchomości, którzy korzystają ze zwolnienia nadal mogą oddawać bioodpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W związku z powyższym przyjęto, że zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym wynosić będzie 1 zł.

Kwota zwolnienia z części opłaty za kompostowanie bioodpadów	
Kwota na 1 osobę	1,00 zł

1. Koszt tworzenia i utrzymania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Na mocy art. 3 ust. 2 pkt. 6) u.c.p.g. do zadań gminy należy tworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła, odpadów opakowaniowych wielomateriałowych, bioodpadów oraz odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz na rok 2026

mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży.

Koszt tworzenia i utrzymania PSZOK	
roczny koszt	175 000,00 zł
miesięczny koszt	14 583,33 zł
liczba mieszkańców	18 875
koszt na 1 mieszkańca	0,77 zł

2. Koszty obsługi administracyjnej tego systemu

Do kosztów administracyjnych obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zalicza się koszty bezpośrednio związane z funkcjonowaniem tego systemu, w tym m.in. koszty:

- ✓ wynagrodzenia pracowników;
- ✓ składki na ubezpieczenie społeczne, funduszu pracy, PFRON, usług zdrowotnych, ZFŚS;
- ✓ podróży służbowych krajowych;
- ✓ środków żywności;
- ✓ materiałów biurowych;
- ✓ wyposażenia pomieszczeń w meble;
- ✓ usług pocztowych;
- ✓ wyposażenia w sprzęt komputerowy, utrzymania oraz aktualizacji programów informatycznych i baz danych służących do jego obsługi;
- ✓ udziału pracowników w szkoleniach związanych z podnoszeniem kwalifikacji pracowników, bezpośrednio zajmujących się obsługą systemu gospodarowania odpadami;
- ✓ koszty obsługi prawnej.

Koszt obsługi administracyjnej	
roczny koszt	773 705,00 zł
miesięczny koszt	64 475,42 zł
liczba mieszkańców	18 875
koszt na 1 mieszkańca	3,42 zł

3. Koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi

Na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi Gmina postanowiła przeznaczyć 3 000,00 zł.

Koszt edukacji ekologicznej	
roczny koszt	3 000,00 zł
miesięczny koszt	250,00 zł
liczba mieszkańców	18 875
koszt na 1 mieszkańca	0,01 zł

**Analiza finansowa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, określenie wysokości opłat
za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Lubicz na rok 2026**

4. Koszty fakultatywne - koszt usunięcia dzikich wysypisk

Na mocy art. 6r ust. 2a-2c u.c.p.g. w budżecie gminy zostały uwzględnione koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w wysokości 10 000,00 zł.

Koszt usunięcia dzikich wysypisk	
roczny koszt	10 000,00 zł
miesięczny koszt	833,33 zł
liczba mieszkańców	18 875
koszt na 1 mieszkańca	0,04 zł

5. Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Lp.	Rodzaj kosztów	Plan wydatków na rok	Miesięczna wysokość kosztów na 1 osobę
1.	Koszt odbioru odpadów komunalnych	3 640 023,00 zł	16,07 zł
2.	Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych	3 533 795,00 zł	15,60 zł
3.	Koszt tworzenia i utrzymania PSZOK	175 000,00 zł	0,77 zł
4.	Koszt obsługi administracyjnej	773 705,00 zł	3,42 zł
5.	Koszty edukacji ekologicznej	3 000,00 zł	0,01 zł
6.	Koszt usunięcia dzikich wysypisk	10 000,00 zł	0,04 zł
	RAZEM	8 135 523,00 zł	35,92 zł

Rada Gminy ma obowiązek określić *stawkę opłaty podwyższonej* za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełni obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość ustalonej *stawki*.

PODSUMOWANIE

Gmina chcąc prawidłowo wykonywać zadania wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie gospodarowania odpadami, powinna zabezpieczyć w swoim budżecie środki finansowe w wysokości umożliwiającej samofinansowanie się całego systemu. Oszacowane koszty wskazują na konieczność podwyżki opłaty.

Z up. WÓJTA
Dorota Kamińska
Kierownik Referatu
Gospodarki Komunalnej,
Mieszkaninowej i Dróg

Lubicz Dolny, dnia 18 listopada 2025 r.